

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างมากทั้งต่อตัวผู้เรียนเองและต่อประเทศชาติ การรู้ภาษาต่างประเทศเปรียบเสมือนการมีเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ หรือใช้ในการประกอบอาชีพได้ และตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนข้อ 2 ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 17)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้สถานศึกษาเริ่มการสอนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 1) เนื่องจากบรรดาภาษาต่างประเทศทั้งหลาย ภาษาอังกฤษจัดว่าเป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกใช้ในการติดต่อสื่อสารกันมากที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมยุคข่าวสารข้อมูล วิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ภาษาอังกฤษยิ่งมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ มักได้รับการถ่ายทอดเป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นคุณสมบัติทั่วไปของคนไทยรุ่นใหม่ จะต้องเป็นทั้งประชากรไทย และประชากรโลก จะต้องเป็นคนที่มีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้จากทั่วโลกได้ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 17)

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา นั้น มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการแสวงหาความรู้และวิทยาการใหม่ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านจะได้เปรียบที่จะไปสู่สังคมที่กว้างขวาง ทำให้กรอบแนวคิดและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรู้ทันเหตุการณ์ และความเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ ดังที่ สมุทฺร เชนเชาวนิช (2545, หน้า 2) กล่าวว่า การอ่านที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครึ่งหลังทศวรรษนี้ ไม่มีทักษะใดที่จะสำคัญไปมากกว่าทักษะการอ่าน บางคนเชื่อว่าคนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ อาจจะต้องพบกับความล้มเหลวในชีวิตการทำงาน หรือการศึกษาเล่าเรียนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และคนที่มีความสามารถในการอ่านสูงเท่านั้นที่จะพบกับความสำเร็จ ความก้าวหน้าเหมือนคนอื่น ๆ ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการอ่านจึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

ถึงแม้ว่าภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแต่เท่าที่ผ่านมาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่บรรลุเป้าหมาย ดังจะเห็นได้จากการประเมิน

คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2547 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.33 ระดับจังหวัดสระบุรีมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.78 (สำนักงานผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี, 2548, หน้า 23)

การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควรโดยเฉพาะในเรื่อง การอ่าน พบว่า นักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑาภรณ์ กิตติอุตมพร (2548, หน้า 3) ที่กล่าวไว้ว่า ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนอ่านภาษาอังกฤษแล้วไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในข้อความนั้น แต่เมื่อจำเป็นต้องการแก้ปัญหาโดยการเปิดพจนานุกรมฉบับภาษาอังกฤษเป็นไทย โดยหาความหมายคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมายและมีการจดคำแปลไว้เต็มกระดาน แต่ก็ยังไม่ทราบว่าตนเองอ่านเรื่องอะไรอยู่

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอน พบว่า การสอนที่ช่วยให้นักเรียนสนใจในการอ่านและพัฒนาการเรียนการสอนในด้านทักษะการอ่านจับใจความ จำเป็นต้องมีสื่อที่มีประสิทธิภาพ เข้ามาใช้เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ความสนใจในการเรียน ดังเช่น วีระศักดิ์ ละม่อม (2542, หน้า 49) กล่าวถึงสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่เกิดขึ้นจากการพิมพ์ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว หรือโปสเตอร์ จุดประสงค์ในการจัดทำนั้น ก็เพื่อความรู้และความบันเทิง

นอกจากนี้ผลงานวิจัยภายในประเทศของ ณัฐวรรณ แสงบัวเผื่อน (2549, บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ด้วยหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยรวมทุกด้าน คือ การตีความ ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ด้านการสรุปสาระสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพระมหากษัตริย์ (2548, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการของการสื่อสารของมนุษย์จัดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยการใช้สัญลักษณ์ทางภาษาและการอ่านจะประสบความสำเร็จมากที่สุดผู้อ่านต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เดิมสำหรับนักศึกษา ราชภัฏสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนด้วยสื่อการเรียนที่พัฒนาจากหนังสือพิมพ์และวารสาร โดยใช้เวลาในการทดลอง 14 สัปดาห์ๆ ละ 2 คาบๆ ละ 50 นาที พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์สูงกว่านักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และยังพบว่าการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารอังกฤษช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สูงขึ้นที่ระดับ .05

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท สังกัดเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ (โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท, 2551, หน้า 6) และจากการวิเคราะห์พบว่า เหตุที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เนื่องมาจากนักเรียนไม่เข้าใจในเรื่อง อ่านแล้วไม่สามารถจับใจความได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำสื่อสิ่งพิมพ์มาประกอบประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการอ่านที่สำคัญสำหรับนักเรียนในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนกับการสอนตามคู่มือครู
3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนกับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้นักเรียนมีความรู้ และสามารถนำไปใช้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท เทศบาลเมืองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับครู ในการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท สังกัดเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 118 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท สังกัดเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยการสุ่มแบบง่าย

(simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก เพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 37 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 37 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอน 2 วิธี ประกอบด้วย

2.1.1 การสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอน

2.1.2 การสอนตามคู่มือครู

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.2.2 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาตามกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยเรื่อง ดังนี้

3.1 Place (Saraburi)

3.2 Food and health

3.3 Animal

3.4 Fruit

4. ระยะเวลาที่ใช้การศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยทดลองสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

นิยามศัพท์

ความสามารถการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่จะอ่านจับใจความของเรื่อง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่ย่าน พร้อมทั้งแปลความหมายของสิ่งที่อ่าน และเข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ตลอดจนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยดูจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่เป็นข้อเขียน ในรูปของแผ่นกระดาษ ที่ใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกันโดยใช้ภาษาเขียน ได้แก่ สื่อประเภทหนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ โบปลิว แผ่นพับ หนังสือคู่มือและโปสเตอร์

การสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอน หมายถึง การสอนอ่านจับใจความที่ดำเนินการสอนตามคู่มือครู ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (presentation) ได้นำสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ได้แก่ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ โบปลิว แผ่นพับ หนังสือคู่มือและโปสเตอร์ เป็นต้น ขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	(warm up)
ขั้นที่ 2	ขั้นการนำเสนอเนื้อหา	(presentation) ได้นำสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ในการสอน
ขั้นที่ 3	ขั้นฝึก	(practice)
ขั้นที่ 4	ขั้นสรุป	(production)
ขั้นที่ 5	ขั้นนำไปใช้	(wrap up)

การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนอ่านจับใจความตามคู่มือครูการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยมี 5 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	(warm up)
ขั้นที่ 2	ขั้นการนำเสนอเนื้อหา	(presentation) สอนตามคู่มือครู
ขั้นที่ 3	ขั้นฝึก	(practice)
ขั้นที่ 4	ขั้นสรุป	(production)
ขั้นที่ 5	ขั้นนำไปใช้	(wrap up)

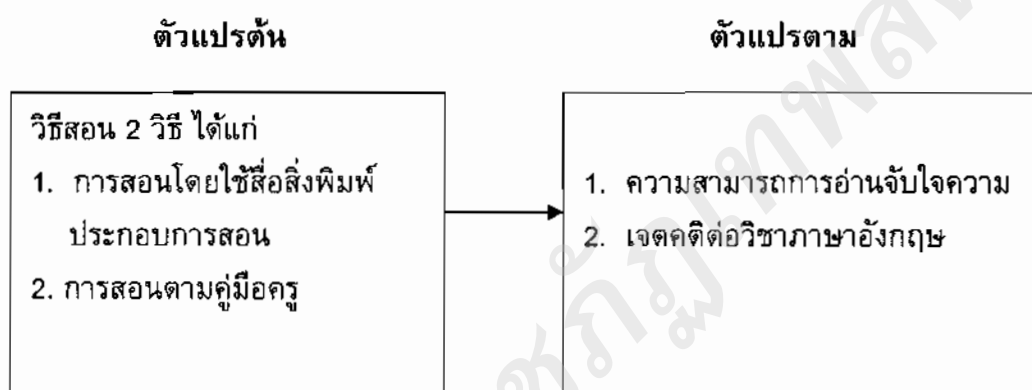
เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้สึกจากการเรียนการสอนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง หลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะทางบวกหรือทางลบก็ได้โดยวัดจากแบบสอบถามวัดเจตคติ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาทสังกัดเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การอ่านจับใจความมีความสำคัญ เพราะเป็น ทักษะขั้นพื้นฐานของคนที่อ่านเป็นและเป็นทักษะที่ต้องนำไปใช้มากในชีวิตประจำวัน (ละอ เพชรรัตน์, 2547, หน้า 120) จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาทสังกัดเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลจากการวิเคราะห์การสอบปรากฏว่า นักเรียนส่วนมากไม่มีความสามารถในการอ่านจับใจความ จึงไม่สามารถตอบคำถามได้ (โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท, 2551, หน้า 6) จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ เนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร ใบปลิวและอื่นๆ ทักษะการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้หรือเก็บเอาสาระสำคัญในแต่ละย่อหน้าการอ่านเข้าใจเนื้อเรื่องของการอ่านจับใจความ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 45) การนำเอาความรู้ที่อ่านจับใจความนั้นแต่ละย่อหน้า เพื่อเอาไปประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน การอ่านหนังสือพิมพ์นั้นถ้าหากรู้จักวิธีการอ่านจับใจความแล้วก็ได้รู้เพราะว่าข้อมูลข่าวสารนั้นมีอยู่ทั่วไปไม่ว่าหนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความต้องคำนึงถึงความสนใจ

และปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวกับนักเรียนพร้อมทั้งต้องมีการประเมินผลอยู่เสมอเพื่อจะได้ทราบปัญหา
 ดังที่ บุชบา รัตนะวิท (2548, หน้า 16) ก่อนเราจะอ่านจับใจความนั้นเราต้องตั้งคำถามก่อนว่า
 เรามีจุดหมายอะไร เราอยากรู้อะไรก่อนอื่นต้องแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังจากนั้น
 เราตีความหมายอีกทีหนึ่งว่าเรื่องนั้นพูดถึงอะไร การอ่านจับใจความถ้าหากเรารู้จักหลักการอ่าน
 แล้วมันก็ไม่ยากดังนั้นเราต้องรู้ประเด็นหลักมันอยู่ตรงไหนหรือว่ามันอยู่ต้นประโยค
 กลางประโยคและท้ายประโยคดังนี้ เป็นต้น

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนสูงกว่าที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการสอนสูงกว่าการสอนตามคู่มือครู